KOLOZSVART, XXV. ÉVFOLYAM. 103. SZÁM. 1904. MAJUS 6. PÉNTEK.

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utcza (Máriaffy-haz),
hová a lap szellemi részét megillető közlemények intézendők.

Az „Ellenzék“ előfizetési dija:
Egész évre . . . . 32 korona.
Félévre . . . . 16 korona.
Negyedévre . . . . 8 korona.
Egy hóra . . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:
Kolozsvárt, Szentegyház-utcza 22.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetési ár 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Nyilttéri czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Jókai Mór.

Kolozsvár, máj. 6.

Visszaszált az örökkévalóságba a legnagyobb magyar lángelme, ki közöttünk járt és velünk együtt örült az életnek. Jókai Mór, kinek könyveiből állitják össze késő századok tudósai a mi Magyarország kulturtörténelmét, nincs többé. Kidőlt az emberek sorából, azzá lett, a miből állott egész lénye, kizárólag szellem-emberré. Ezután nem sétál végig az Erzsébet-köruton, nem legelteti jóságos kék szemeit a járó kelőkön, csak a könyveiben él, a munkáiban, az utókor emlékezetében. Életének minden perczében a munkáé volt. Megrögzitette valamennyi érzését. Azok élnek, azok nem vesznek el, s bennük él Jókai Mór.

Hogyan jellemezzük Jókait, hogy az ecsetvonás visszaadja mindazt, a mit e névhez füz a magyar nemzet. Az ő élete összeforrott a nemzet legszebb életével. Talán a gondviselés jószántából adta őt a magyar nemzetnek, hogy a nehéz megpróbáltatások órájában vigaszt találjon az ő bübájos, csodaszép költészetében. Fantáziájának szivárványos ragyogása, tündöklése elringatta az ötvenes-hatvanas évek sötét honfiui gondját s ébresztette, fenntartotta a reményt, nem veszhet el a nemzet, melynek olyan nagy fiai vannak, mint ez a Jókai. — Ne előzzük meg a vezérlő momentumok felsorolásában fellépése idejét, első szereplését, mely a magyar szabadság márcziusi napjaitól datálódik. Petőfivel gyermekeskedett, vele tanult és a hires első márczius idusán, vele rázta fel Pestet mély álmodozásából.

Az elnyomatás alatt az ő regényeiből meritett vigasztalást Magyarország, Hogy pedig felvirradt a nemzetre, Jókai káprázatos irodalmi munkássága az volt a nemzetnek szellemitéren, a mi a nélkülözhetetlen mindennapi kenyér. Be is hatolt az ő lángszelleménok sugara kunyhókba, palotákba egyaránt. Félszázad generácziója az ő könyvein nőtt fel, s nem lehet manapság müvelt embert elképzelni, kinek lelkében ne forrongna, élne, müködne Jókai gondolatvilága, eszményei.

Csodálatos egy nagy ember hatalma. Kezében egy vékony kis tollal lábához hajthat egy világot. Jókai Mór dicsőségét nemcsak mi magyarok hirdetjük. Ő a nagy világé. Regényei a világ minden müvelt nyelvén hirdetik a magyar kolosszus hatalmas szellemét. Ma nemcsak a magyar betüvetők, litterátusok gyászolnak, gyászol a világirodalom, mert egyik legfényesebb lángelméje bukik alá a magyar horizonton.

Mi hirdesse Jókai nagyságát méltó képpen? „Aere pereunius“ hirdetik azt a nagyiró és költő müvei. De hogy legalább lassu versenyt tartson-e szellemgazdagsággal a nemzet, kinek véréből való, állitson neki szobrot, nagyarányut, hozzá méltót. Ez az érczalak nem annyira a Jókai dicsőségét hirdeti, mint a nemzet háláját, elismerését. Igy cselekszik a nemzet méltóan magamagához.

k. m.

Jókai halála. †

Távirat.

Budapest, máj. 6.

Jókai tegnap szivbénulás tüneménye között *9 óra 20 perczkor meghalt.* Orvosok addig mig a végtagok kihültek, mesterséges légzést alkalmaztak. Azonban látták, hiába való. A halál oka: szivbénulás.

Jókai Mór élete.

1825-ben született Jókai Mór, február hó 19-én Révkomáromban, előkelő, magyar nemes családból. Nemrégen egy német ujság azt bizonyitotta, hogy Jókai sváb eredetü. A nagy iró ekkor tette közzé a lapokban családja történetét. Tiszta magyar vérből való volt, annak a magyar nemességnek sarja, mely még virágjában volt, mikor Jókai napvilágot látott. Müveiben is a nemességet rajzolja legszivesebben, azonban a nagy franczia szellem áthatotta megtermékenyitette lelkét, belátta, hogy a nemesség a régi kiváltságaival nincs a haza felvirágzására. Negyvennyolczban tehát hirdette Petőfivel a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget, s hogy megmutassa szóval, tettel egyformán hite őszinteségét, neve végén elhagyta a kiváltságos „y“-t. Lett egyszerüen Jókai. — Érvel az egyszerü „i“-vel hatolt be neve a világnépe köztudatába.

Édes atyja különben Jókai József, ügyvéd volt és árvagyám, anyja Pulay Mária, egy jólelkü, házias nő. Jókai erős képzelődése már korán nyilatkozott. Atyja gyakran beszélt előtte az 1809-iki nemesi felkelésről és a magyar történelem egyenes dicsőséges korszakairól s ezzel már korán felébresztették benne a mesélő hajlamot. Az elemi iskolában már kitünt az éles eszü kis fiu és itt is, mint diák korában mindig első eminens volt. Kilencz éves korában már két kis verse jelent meg az akkori idők legjobban szerkesztett lapjában a „Regélő“-ben. Tiz éves korában Pozsonyba került német szóra, két év mulva Komáromba viszi édes atyja és ott is tanult mig elvégzi a középiskolákat. Már középiskolai diák korában megtanult angolul, oroszul és francziául és mikor Pápára ment bölcsészetet hallgatni, már annyira fejlett, széles látkörü az ifju, hogy társait: Kerkápoly Károlyt, Orlai Petrich Somát, Kozma Sándort mindig legyőzte a velük folytatott nemes szellemi versenyben. 1842-ben „Zsidó fiu“ czimü drámája akademiai dicséretet nyert. Eközben bevégezte jogi tanulmányait is s két évi jurátuskodás után 1846-ban letette az ügyvédi vizsgát és oklevelet nyert. Diplomáját azonban az első per megnyerése után félretette és ettől teljesen az irodalomnak szentelte fényes tehetségét. Nyilvános irói pályája 1844-től számitható, mikor Petőfi utján megismerkedett a pesti irógárdával és az „Életképek“-ben egymásután jelennek meg novellái és mutatványok „Hétköznapok“ czimü első regényéből, melyet már 18 éves korában megirt. Jókait dus leleménye és az elbeszélő prózában addig szokatlan hang csakhamar a közönség kedves irójává avatták. 1846-ban belső munkatársa lett az „Életképek“-nek, melynek már a következő évben ő volt a szerkesztője. Mint szerkesztő lapját magas színvonalra emelte és az irodalom legfényesebb alakjait csoportositotta körülötte. 1848. márcziusában, nagy napok alatt Petőfivel ő [illegible] vitotta az ifjuságot. Ezzel a politikai térre lépett lapjával együtt s az izgalmas, eseményekben gazdag napokban, mint szónok és hirlapiró egyaránt nagy szolgálatokat tett a hazának. Ez év őszén vezette oltárhoz Laborfalvi Rózát és Kossuth megbizásából politikai ügyben Bécset is felkereste, hogy érintkezzék a felkelőkkel. Windischgrätznek Petsre történt bevonulásakor a kormánynyal együtt Debreczenbe menekült s itt inditotta meg az „Esti Lapok“-kat, melyben a tulzók ellen küzd a haza alkotmányos érdekében. Pest felszabadulása után visszatért a fővárosba, melyben inditotta a Pesti Hirlapot. Juniusban az osztrákok elől ő is Szegedre menekült s nejét [illegible] Erkel-családnál elhelyezve Görgei táborába ment s tanuja volt az ujaradi csatának is. A fegyverletétel után ő is bujdosóvá lett. Egyideig a Bükk rengetegeiben rejtőzködött nejével együtt, öt hónapig Pardon huzódott meg, s csak miután barátainak sikerülvén nevét a komáromi kapituláltak közé beiratni, térhetett vissza Pestre. Az ötvenes években tollával a nemzet mentésén [illegible] ügyének halhatatlan szolgálatokat tett. 1856-ban „Nagy Tükör“ czimen füzetekben megjelenü humoristikus illusztrált vállalatot létesitett, majd az „Üstökös“-t inditotta meg, melyben humorisztikus alakjaival a közhangulatot igen szerencsésen tolmácsolta s humor és komikum eszközeivel.

Ez időben irta meg a „Magyar nábob“-át „Kárpáthy Zoltán“-t, a magyar érzés, az aranyos illuzio, a [illegible] ratlan hangulatosság mester müveit. Az 1861-iki országgyülésen a siklósi kerület képviseletében vett részt, — mint a „határozati párt“ hive 1862-ben átvette a „Magyar Sajtó“-t, 1863-ban a „Hon“-t alapitotta meg. 1863-ban mint szerkesztőt egy évi sulyos börtönre itélték, azonban kegyelmet kapott s megszabadult egy hónapi raboskodás után. 1875-ben egyik hive és eszközlője volt a fuziónak, de politikai müködése mellett nem csökkent irói müködése sem és szinte kimerithetetlen termékenységgel bocsátotta k[illegible]

Maga a megboldogult [illegible] élete[illegible] [illegible]ály három korszakra osztotta fel iró[illegible]. Az első korszak 1843—60-ig tart, [illegible] szerint e korszakot Petőfi és a franczia romantikusok befolyása jellemzi. A második korszak 1861-től 1881-ig tart; erre a korszak[illegible] esnek költeményei is. A harmadik korszak 1880-tól kezdődik és az irodalom-történet ezt a korszakot valószinüleg több részre fogja fel osztani.

1853. óta svábhegyi [illegible] lakott a megboldogult. Ott dolgozott [illegible] nem szünő kedvvel 1886-ig mikor neje halála nagyon mélyen érintette őt.

Ekkor egy évig távol [illegible] kedves tartózkodási helyétől, de a következő évben ismét visszatért ide és már [illegible]nali 5 órakor mindig ott ült iróasztalánál [illegible] egy egymásmellé rakosgassa azokat a [illegible]gyszemeket, melyek minden ha legnagyob[illegible]kességét fogják képezni a magyar nemzet[illegible]

Jókait egész pályáján [illegible]etet és tisztelet kisérte. A Kisfaludy-társaság 1860-ban választotta be tagjai közé. [illegible] Akadémiának 1861-ben, rendes, 1882-ben [illegible] tiszteleti tagja lett. A Petőfi-társaság az ő elnöklete alatt alakult meg. A királyné nagyon kedvelte őt, a király 1876-ban Szent István renddel, majd főrendházi tagsággal tüntette ki 1885-től Rudolf trónörökössel együtt szerkesztette az „Osztrák-Magyar Monárchiá“-t. Ötvenedik és havanadik születés napját az egész ország megünnepelte. Ötven éves irói jubileuma alkalmával a kitüntetések egész özönével halmozta el a nemzet és külföld. A király elismerését és jókivánatait miniszteri ellenjegyzéssel a hivatalos lap közölte. A királyné, az özvegy trónörökösné, József főherczeg a bolgár fejedelem üdvözlő leveleket intéztek hozzá. A szerb király a Száw-rend nagykeresztjét küldötte meg. A városok diszpolárrá választották meg. Az ünnep maradandó emlékéül összes müveinek diszkiadását sajtó alá rendezték az előfizetésekbül a jubileum napján 100.000 forintot adtak át a költőnek, mint nemzeti tiszteldijat.

Jókai házas élete.

Jókai első felesége a hires müvésznő, Laborfalvi Róza volt. Laborfalvi Róza székely köznemesi családból való, Háromszékvármegyéből. Már atyja szinész volt, leányát 1833-ban vitte fel Pestre, Döbrenter Gábor társulatához. Először bizony kis szerepeket kapott Laborfalvi Róza, de ezekből is kivált az ő bontakozó nagy tehetsége. Később már annyira fejlődött, hogy a legnehezebb shakesperei női szerepeket ő játszta.

Nagyhirü müvésznő volt már, mikor Jókai, ki sokkal fiatalabb volt nála, feleségül kérte. 1848 márczius idusán a Nemzeti Szinház szinpadán kokárdát tüzött fel a nagy müvésznő Jókai gomblyukába. Lehajolt és megcsókolta a kezét. Végighallgatta Jókai az előadást s ezalatt elhatározta, hogy megkéri a Laborfalvi Róza kezét. A müvésznő nem utasitotta vissza a fiatal költőt. És hüséges, odaadó párja volt Jókainak Laborfalvi Róza. 1849. elején kisérte őt bujdosásaiban s mikor vége lett a bujdosásnak, a költő otthonát varázsolta földi paradicsommá szeretetreméltóságának varázsával.

Az ötvenes években ismét visszatért a szinpadra. 1859-ben azonban megvált tőle és ugy Sváb-hegyen, mint Balatonfüreden, ahol a Jókai-pár tartózkodott, a boldogság, a megelégedés, a szerelem vert tanyát. 1883-ban ünnepelte ötven éves müvészi jubileumát a müvésznő. A király aranyérdem kereszttel tüntette ki. 1886. november 10-én halt meg. Jókaival együtt, kit mélyen megrenditett imádott hitvese halála, osztozott bánatában az egész ország.

Fogadalmat is tett a nagy iró, hogy hü lesz Rózájához s másodszor nem nősül. Azonban ezelőtt öt és fél évvel megszegte fogadalmát, és keltett nagy feltünést az országban uj házassága. Feleségül vett ugyanis egy fiatal szinésznőt Grosz (Nagy) Bellát, ki nem volt több huszonegy évesnél. Senki sem gondolta, hogy a már ekkor hetvennégy éves ember másodszor is asszonyt vigyen a házához. Jókainak ez a lépése nagyon sok jó barátját, hivét idegenitette el tőle. Egyetlen leánya Feszty Árpádné is e percztől fogva nem érintkezett édes atyjával. Ki ment urával Feszty Árpád festőmüvészszel külföldre, azzal az elhatározással, hogy onnan vissza se térnek. Az agg költőnek végtelenül fájt leánya el hidegülése. Azonban ő boldognak vallotta magát és megénekelte uj házasságának évfordulóját, minden évben, melyben lelkesedéssel irt uj hitveséről, a ragaszkodó Belláról. „Öreg ember nem vén ember“ czimen regényt is irt, s későbbi tárczáiban is gyakran tért vissza a frigyre.

Neje és egész családja Jókainál élt és Jókai nagyon szerette őket.

Az utolsó nap.

Budapest, máj. 5.

Jókai egész délelőtt nyugodtan feküdt s többen látogatták meg. A látogatókat Stricker doktor, Jókai orvosa fogadja.

A beteg költő fejét fekete sapka födi s arcza nem változott, most is piros pozsgás, mint máskor.

Lélegzete is nyugodtabb, hőmérséklete 37·1 fok volt a délelőtti órákban, lélegzésének száma pedig 35.

Orvosságot nem akar bevenni, csak a feleségétől fogadja készséggel. Az éjszaka azt álmodta, hogy anyja és felesége arczképe leesett a falról.

Közérzülete annyira jó, hogy ma délelőtt már dolgozni is akart. Feleségétől kérte, hogy hozza el neki a Lőcsei fehér asszony regényét, melyből drámát akar csinálni.

— A Népszinház számára akarom megirni — mondotta az agg költő. — Az uj igazgató valószinüleg szükében van az eredeti daraboknak!

Féltiznegykor nála jártak Ihász Lajos, főrendiházi tag, akinek felesége Jókai leány, továbbá Beöthy Zsolt és Prém József.

A beteg nem érez fájdalmakat, nem is igen tudja, hogy beteg s azt hiszi, hogy csak muló rosszullét miatt kell ágyban feküdnie. Maga Korányi is csodálkozott a javulás miatt, de azért nem tartja lehetetlennek, hogy a katasztrófa hirtelen beállhat, mert az ilyen előrehaladott korban fél óránkint változhatik az állapot.

A délelőtt folyamán dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár konziliumot tartott, amelyről az alábbi jelentést adta ki:

„A beteg az éjjelt kissé nyugtalanul töltötte. Alvása nem volt oly üdítő, mint mult éjjel. Öt óra felé erősebb nyálkaképződés jelentkezett és egyuttal erősebb köhögési inger mellett bővebb köpet állott be (sputum coctum). A mult napokban talált tüdőbeszürődés felső részén vizsgálat alkalmával bő szörty zörgések (crepitatió) hallatszanak. Reggel nyolcz órakor hőmérsék: 37·1, érverés: 102, légzés: 35. Légzés valamivel szaporább, mint tegnap. A fél tiz órai konziliumon, melyet Korányi tanár és dr. Sticker együtt tartottak, a következőket állapitja meg: A tüdőbeszürődés az oldódás jeleit mutatja. Beszürődés kisebbedett. E kedvező jelek mellett az érlökések száma még magas (102), a légvételek még mindig szaporábbak (35). Az erőbeli állapot ingadozó.“

Dr. Sticker szóbeli jelentése alapján a tüdőgyuladás a határozott javulás jeleit mutatja, azonban az influenza még mindig okozhat egyéb komplikácziót. A beteg 15 centigrammos adagokban kinint, decuctum se-

TÁRCZA.

Tudományos apróságok.

Az agyvelő sulya és a foglalkozás.

El nem intézett kérdés ugyan még az agyvelő sulyának és az értelmi erőnek viszonya, nagyon valószinü azonban, hogy ez a viszony egyenes, azaz erős elméjü emberek rendesen sulyos agyvelejüek is. A mig azonban nincs tökéletesen földeritve ennek a két tényezőnek a viszonya, minden oly kisérlet, mely egyes embereknek agysulyát megállapitani igyekszik s mérőkkel összehasonlitja, érdekes és figyelemreméltó. Egy ilyen fölvilágositó kutatást ejtett meg nemrég egy prágai antropológus, Mathiéga ur, a ki egy eddig uj szempontból vetette egybe az agyvelő-suly és értelem müködés viszonyát. Ez az uj szempont a foglalkozás. Tekintve ugyanis, hogy az egyes emberi foglalkozásokat a szerint, mily mértékben szellemiek, bizonyos rangsorba lehet állitani, érdekes volna tudni, vajjon pátólja-e ezt a rangsort az agyvelő-suly is, azaz, hogy az ugynevezett szellemi munkások agyveleje sulyosabb-e, mint a testi munkásoké? A cseh antropológus statisztikája ezt a föltevést igazolja. Férfiakat és nőket vegyest, de mindenféle foglalkozásuakat, agysulyukra vonatkoztatva összehasonlitott s következő eredményt nyert: Napszámosok átlagos agysulya 1400 gram, tehát az átlagos emberi agyvelő-suly. Női napszámosoké 1200 gram, a mi a nőkre vonatkozólag szintén az átlag, lévén a nő agyveleje csekélyebb, mint a férfié. A pinczéreké, vendéglősöké 1410 gram, tanult ipari munkásoké 1433, kapusoké, csőszöké, rendőröké 1436, gépészeké, szerelőké 1450, kereskedősegédeké, ügynököké, kiskereskedőké 1468, orvosoké, tanároké, s más, ugynevezett lateinereké 1500. Ezen tul jönnek aztán a különösen tehetséges emberek: irók, müvészek, államférfiak, a kiknek az agyvelősulya 1700 gramig is fölmegy. A legsulyosabbakkal birtak eddig Göthe, Napoleon és Cuvier. Persze nem jelenti ez azt, hogy egy iparosnak nem lehet olyan jó esze, mint egy ügyvédnek s viszont egy orvos nem lehet sokkal gyöngébb elméjü, mint egy kereskedő. Csak az átlagra, a nagy tömegekre vonatkozik ez a rangsor, s nem szigoruan minden egyénre, a kiknek megitélésénél különben is első sorban nem a szellemi képesség, az agyvelő-suly, hanem az erkölcsi tulajdonságok, a jellem az irányadó.

Zenekedvelő asszonyok.

A szunyogokra egész határozottan nem lehet mondani azt, hogy a zenét nem szeretik. Valahol Németországban megtörtént, hogy a tulerős áramtól villamos ivlámpák zenei hangot adtak és e lámpák körül ettől fogva sokkal több szunyog tolongott, mint más lámpák körül, melyek nem muzsikáltak. A legérdekesebb a dologban az, hogy e lámpák körül kizárólag himeket találtak, mig más lámpák a himeket és nőstényeket egyforma számban gyüjtötték maguk köré. A mikor a dolgot jobban megvizsgálták, kitünt, a villamos lámpák hangja épen olyan volt, mint ahogyan a nőstény szunyogok zümmögnek. A him szunyogokat tehát a villamos lámpák félrevezették. Hogy ennek a föltevésnek a helyességét bebizonyitsák, több hangvillát állitottak föl, melyek közül egy a nőstény szunyogok hangját utánozta. Amikor a hangvillákat megszólaltatták, sok him szunyog épen ama hangvilla köré gyült, mely őket nőstényeik hangjaira emlékeztette.

A hol kétszer megy le a nap.

Egy angol tudományos folyóirat irja, hogy van egy város a világon, a melynek a lakói minden nap kétszer gyönyörködhetnek a naplemente szépségében. Érdekes város és érdekes az is, hogy ez a város — nem Amerikában van, a hol szinte csoda, ha valami nem csoda, hanem Európában: Angliában. Ez a város Leck városa. Strafford grófságban fekszik és 14.000 lakósa van. Nem kell azonban azt hinni, hogy a [illegible] bujocskát játszik ott és ha egyszer lement, még egyszer visszakukant a leck-iek kedvéért. A természeti tünemény magyarázata [illegible]al egyszerübb. A város nyugati határán sajátságos alakulásu hegylánc huzódik. [illegible] egy helyen tisztára olyan, mint egy óriási hid. Rengeteg ivet alkot, az iv alatt [illegible] kilométer széles nyiláson lehet átnézni [illegible]ség mögött folytatódó sikságra. A [illegible] először a hegy csucs mögött hanyatlik [illegible] az első naplemente. Teljes homály [illegible] városra, ugy hogy a lámpát meg kell [illegible]. Hanyatlásában a nap nem sok id[illegible] a nyilás mögé érkezik és sugarai [illegible] egyszer elboritják a várost. Nehány perc[illegible] alva azután a sikság peremén tünik [illegible] most már egész komolyan — másnapig.

A szakáll és a mikrobák.

Hajdan hagyományos szokás volt, hogy az orvosok nem viseltek szakállt, legfeljebb a rövidre nyirott pofaszakállt türték meg. Tudjuk, hogy az utóbbi időben [illegible] testület visszakövetelte a szakállt: a kocsisok bajuszt eresztettek, [illegible]tikar egészen megnövesztette a bajuszát [illegible] viselhet szakállt is. Az orvosok [illegible] se viselnek többé hivatásszerü, [illegible] borotvált arczot. Már pedig mégis [illegible], hogy az orvosoknak vagy legalább a sebészeknek, hivatás szempontjából, [illegible] igazuk.

A szakáll egész sereg mikroba támogatója lehet, mert bármely alkalommal veszedelmes por alakjában hagyhatja [illegible] két, hogy rászálljon a mütét alá [illegible] sebre, miáltal megakadályozhatja a [illegible]ben biztos gyógyulást. Hubener boroszlói orvos azt állitotta például, hogy több szakállas kollegáján tett kisérletezése meggyőzte őt arról, hogy arczukon a szakáll fészke szolgál a legveszedelmesebb mikrobáknak. Miért is Hubener orvos egyszerüen megvánja a sebészektől azt, hogy áldozzák szakállukat az antiseptikum oltárára. Lehetséges, hogy oly radikális és áldozatot kivánó módhoz való folyamodás nélkül elégséges lenne valamely antiseptikus vizzel való lemosás is. De talán a betegeknek se volna olyan korlátlan bizalmuk, ha a veszélyt ismernék. Akkor pedig mindenesetre szükséges lenne, hogy a sebészek, a papok és a szinészek példájára, csakis simára borotvált arczot mutassanak megoperálandó betegeiknek.

Chinin felfedezése.

Lunában, Peru fővárosában az 1638. esztendőben nagybetegen feküdt del Chinchon grófnő, az alkirály felesége. Sulyos, harmadnapos váltóláz gyötörte. Tudomására jutott ez Canisaresnek, a loxai polgármesternek. Loxa városa az Andesek között fekszik, a mai Ecquadoadorban. Akkoriban még a peruiak mitsem tudtak achininkéreg gyógyitó erejéről, az északi tartományok benszülüttje, azonban jól ismerték azt. Tőlük tanulta el a loxai polgármester a titkot. Egy csomag kérget küldött az alkirály nejének, kinek orvosa, de Vega, a szer használatát nem ellenezte. A grófnő rövid idő alatt felgyógyult és 1640-ben Spanyolországba tért vissza. Nagy mennyiséget vitt magával az értékes fakéregből melyet hazájában, Madrid közelében szétosztott a lázban szenvedő népség között. Orvosa és követte őt, aki szintén nagyobb menyiségü kérget hozott magával Spanyolországba. A grófnő annyira általánositotta a kéreg használatát, hogy e gyógyszer hosszu időkön át a grófnő pora néven volt ismeretes, jótettének emléke pedig Spanyolhonnak ama vidékén még napjainkban is él.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Forditotta: **Amica.**

(56.) (Folytatás.)

Tudta, hogy jegyese őt saját magáért szerette és ilyen dolgokról beszélni vele, soha sem fordult meg a fejében. Ha ő mindent adott Lockwoodnak, a mit az kért, mit kivánhatott az tőle többet?

A bál szabálya az volt, hogy az álarczokat és dominókat éjtélig viseljék, midőn az álarczukat és álruhájukat mindnyájan félre fogják vetni. De azelőtt mindenféle mindenféle misztifiikáczió törvényes volt, tehát a megrendelt kosztümök jellegét titokban tartották. A dobozok mindennap érkeztek a kastélyba; de, ámbár a kiváncsiság fel volt izgatva, nagyon kevés fölfedezések történtek.

Franceska boldog volt, midőn Párisból a rég várt doboz megérkezett és a saját ruháit kibontva, bámulatára kiteritve látta.

Linda, mint esteli csillag szándékozott megjelenni ezüstös fehér ruban, gyémánt harmatcseppek szikráztak rajta, mintha holdvilágos légkör övezte volna. Franceskának a jelmeze a hajnal volt és öltözete a finom szinek vegyületének volt a legcsodálatosabb alkalmazója, a fönséges nyári hajnal szineit pompásan utánozta. Franceska el volt ragadtatva, nem egyedül a ruha által, de a szép dominó és álarczczal, mely egy időre a ruhárát el fogja takarni.

— Nem tudom, ha vajjon nem jobban tetszem-e magamnak álarczban, mint a nélkül — kiáltotta. Oh, Linda, mily tökéletes a maga ruhája! És mily igézően szép benne! De meg vagyok róla győződve, hogy mindenki fölismeri. Mikor a porkö penyébe burkolózik, akkor is fölismerik. Senki sem viseli ugy a ruháját, mint maga; senki sem lehet oly bájos!

Mindazonáltal, midőn a bál estéje eljött, Franceska ugy találta, hogy az álarczos és dominós alakok ilyen tömegében, még azokat is, kikről azt gondolta, hogy lehetetlennek fogják találni az egyéniségüket elrejteni, éppen olyan bajos volt őket fölismerni, mint a többieket.

De, ha a Linda sugár alakját, mely az éjjeli holdsugarak misztikus világába volt öltözve, nem ismerték fel mindnyájan, volt egy pár szem, mely rögtön kiválasztotta és

nega főzetet kap rendes orvosságul s a tápláléka ma is tej, leves és tea. Személyesen járt tudakozódni a költő állapotáról ma is Berzeviczy miniszter, aki megvárta a konzilium eredményét, amelyet nyomban megtelefonáltak König kabinetirodai főnöknek is. Többször tudakozódott Feszty Árpád is. Korányi tanár este nyolcz órakor ujra meglátogatja az agg költőt és ugyanekkor konziliumot tartanak felette.

A délután folyamán a beteg költő ereje rohamosan fogyott, közérzete azonban javult. Ez a látszólag kontrastikus jelenség egy minden pillanatban **bekövetkezhető katasztrófa előjele**.

Délután öt óra tájban a betegszobából kapott hivatalos értesités szerint Jókai hőmérséklete valamivel emelkedett, pulzusverése teltebb, de egészben a nagy költő állapota változatlan.

A király és Jókainé.

Budapest, máj. 6.

Vészi József, a következő czáfolatot teszi közzé:

Némely lap azt az abszolut téves és önmagában is képtelen hirt hozza, hogy Jókai Mór állapotáról az őt ápoló család levélbeli értesitést küldött ő felségének, a királynak. Felkérettünk annak a közlésére, hogy semmi ilyes informáczió a beteg környezetéből nem eredhetett, aminthogy ily hiradásoknak semmi alapjok nincsen. A valóság, a melyet kár volt igy elferditeni, egyszerüen az, hogy a Jókai Mór állapotáról szóló orvosi bulletinek a kabinetirodával közöltetnek.

Apróságok Jókairól.

Jókai költészete tulterjedt a haza határain is és becsületet szerzett a magyar névnek Európában. A külföldi kritika a legnagyobb elismeréssel szól humoráról, a magyar népéletet és társadalmat festő alkotásairól. — Jókai csodálatos munkaképességü ember. Öröme telik a munkában. Gyermekkora óta mindennap hajnalban kél és 10 óráig dolgozik. Azután jönnek, mint ő maga szokta mondani: a „nobile officiumok"...

Képes megirni egy egész nyomtatott ivet egyhuzamban. Söt egyszerre több munkán is dolgozik, s egynek a fáradtságát ugy piheni, hogy áttér a másikra. Igy volt csak képes összeirni egy egész könyvtárt. — Hát még mennyi névtelen czikket, birálatot, előszót sat. irt. Azonkivül képviselősködött folyton, beszédeket mondott az ő kedélyes, társalgásszerü modorában, ugy, hogy érvényesültek Cicero szavai, hogy: édes és hasznos néha a tréfa és elmésség.

Volt sulyos beteg, vért hányt, de ő ebben az állapotban is irt. Egyébként egészséges szervezete volt. Tornászott, kitünően lőtt, vivott. Mint szerkesztőnek két párbaja is volt: egyik Bulyovszki Gyulával, másik pisztolyra Pulszky Ferenczczel. Amaz az ellenség megsebesülésével, emez minden baj nélkül végződött.

Kitünően festett, rajzolt és különösen kivált a müfaragásban. Ezt sem tanulta senkitől és mégis pompás dolgokat csinált fából, elefántcsontból.

A „Hon"ban Zichy Nándor gróf „Alapkérdéseink" czimü czikkért a katonai törvényszék elitélte csendháboritás czimén Jókait egy évi nehéz börtönre, nemessége s 1100 frt. biztositék elvesztésére. A szabadságát rövidesen visszaadta Ő felsége, de addigis nem töltötte Jókai idejét haszontalanul. Irt, olvasott és kifaragta hársfából meglepő hüséggel felesége mellképét.

Mint igazi költő rajongott a természetért. Sváb hegyen vásárolt több holdas puszta telket. — A sivár, kietlen helyet gyönyörü kertté varázsolta. Szőlőt ültetett ő maga, házat épitett, egész kis gazdaságot rendezett be. Szenvedélye volt a gyümölcstenyésztés. A sikere e téren büszkesége volt. Több gyümölcs kiállitáson nyert dijakat Jókai.

Szerette a természettudományokat. Kitünő volt, mint botanikus és regényeiben olyan alaposággal ir a növényekről, hogy az egy botanikusnak is diszére válna. Különös szeretettel foglalkozott a tengeri csigákkal, melyekből ritka és szép gyüjteménye volt.

Aki megismerhette személyesen Jókait, az még inkább rajongott érte. Nagy szeretettel olvasta Jókai regényeit Erzsébet királyné, 1869-ben Szerelem bolondjai czimü regényét személyesen nyujtotta át ő felségének. Jókai jóviszonyban volt Rudolf trónörökössel is. Az Osztrák-magyar monarchia irásban és képben cz. vállalatnál a magyar kiadást Jókai szerkesztette. A királyfi váratlan halála mélyen lesujtotta Jókait, s kegyeletének méltó kifejezést adott az akadémiában fölötte tartott remek beszédében.

Első verse a „Társalkodó"-ban 1894-ben, az 55-ik ssámban jelent meg 9 éves korában, egy adomája a Regélő 1839. 104 számában. Irt: költeményeket regényt, politikai s vegyes czikkeket szinmüveket stb.

Erdélybe 1853 május elején jött először, több hetet töltött itt regényei érdekében. *Kolozsvárra* január 4-én érkezett nejével, azután 1871. április elsején ismét Kolozsváron járt nejével. Legutoljára 1903. oktober havában volt itt, a Mátyás király-szobrának leleplezésén. Vele volt fiatal neje is.

Mikor kiütött a szabadságharcz Kossuth elfogadta Rózsa Sándor folyamodását bünbocsánatért és a kegyelmet Jókai vitte meg a fogolynak.

Meleg barátságban volt Petőfivel. Petőfi azonban ellene volt Jókai házasságának és irt is Jókai anyjának, ki szintén ellene volt fia nősülésének. Formálisan azonban annak a versnek kiadása miatt tüztek össze, melyben Petőfi elitéli Vörösmarty Mihályt, amiért az a kormánypárttal szavazott. 1848-ban Buda bevétele után az örömlakomán találkozott Jókai Petőfivel. Jókai felköszönté azokat, kik ezután fognak meghalni a hazáért. Erre Petőfi elbusulva a halálsejtelemtől hozzá lépett s igy szólt: „Köszönöm, hogy én értem is ittál!" . . .

1846. tavaszán Petőfi össztönzésére a fiatal irói nemzedék legkiválóbb tagjai elhatározták, hogy semmiféle lapban nem irnak, hanem maguk alapitanak egy szabadszellemü lapot. Tizen voltak az uj iránykivei: Petőfi, Pálffi, Degré, Obernyik, Pákh, Bérczy, Tompa, Kerényi, Lisznyai, Jókai.

Kolozsvár város részvéte.

Kolozsvár város tanácsa ma rendkivüli tanácsülést tartott, a melyen Szvacsina Géza polgármester megható szavakban emlékezett meg a nagyköltő haláláról.

Inditványára a tanács elhatározta, hogy Jókainéhoz a következő részvét sürgönyt küldi:

Méltóságos Jókai Mórné urasszonynak
Budapest.

Méltóságos asszony, Kolozsvár szabad királyi város közönsége a legmélyebb megilletődéssel vette a szomoru hirt, mely szeretett férjének, a legnagyobb magyar költőnek, a magyar nemzet büszkeségének, városunk diszpolgárának: Jókai Mórnak elhunytát jelentette. Gyászol az egész ország, egy nemzet hullatja könnyeit a nagy halott ravatalára, kinek halhatatlan szelleme, ragyogó költői tehetsége dicsőséget és fényt árasztott nemzetére.

E mérhetetlen gyászban városunk tanácsa mély fájdalmával vesz részt és midőn ezt a Méltóságos asszony tudomására hozza, őszinte szivből kéri a Mindenhatót, hogy e nagy pillanatban nyujtson vigasztalást és enyhitse fájdalmát az a tudat, hogy egy nemzet osztozik mély bánatában.

Kolozsvár szab. kir. város Tanácsától 1904. május 6-án.

Szvacsina Géza,
polgármester.

Külön gyászjelentésben tudatja a nagy veszteséget a város közönségével.

A városházára és az összes városi épületekre gyászlobogókat tüzet ki.

A temetésen küldöttség által vesz részt, a mely a város nevében koszorut helyez a ravatalra.

A temetés napján a Jókai-utczában a gázlámpákat feketével bevonatja és fölgyujtattja.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság.

Ma délután 4 órakor rendkivüli gyülést tart, melyen elhatározzák, hogyan vegyenek részt a nagy nemzeti gyászban, mely Jókai Mór halálával szakadt a nemzetre. A társaság küldöttségot meneszt a nagyiró temetésére. Azonkivül koszorut tesz le Jókai koporsójára, Csengeri János dr. főtitkár. Továbbá diszgyülést is tart a társaság, melyen Jókai nagy szellemének hód…

Az egyetem.

A Ferencz József tudomány egyetem mind a három hom…kzatán leng a fekete zászló. A tanárok …ai előadásuk kezdetén megható szavakban emlékeztek meg arról a pótolhatatlan veszteségről mely a nemzetet Jókai halálával érte. Végleges elhatározás még nem történt, azonban valószinü, hogy a kolozsvári egyetem …s képviselteti magát méltó küldöttséggel Jókai Mór temetésén és koszorut helyez ravatalára.

*

Az unitárius kollegium ifjusága és tanári kara is helyez koszorut Jókai ravatalára, a következő felirattal:

Az „Egy az Isten" irójának.

A háború.

Oroszok vesztesége. Port-Arthur elzárása. Kuroki tervei.

Az orosz… hadvezetőség egész komolyan el …arja hitetni a világgal, hogy a japán…knak a Jalu folyón való átkelése az o…szok számára tulajdonképpen előny… mert igy meghosszabbodott a jap…ok operacionális vonala, mig ellenben …z oroszoké jobban koncentrálódott. … vigasztalásban azonban nem igen hi…nek Szentpétervárott, hanem sietve …bb csapatokat küldenek a harcztérre. De ezek a csapatok is olyan mess…ől indulnak, hogy csak hetek mulv… jelenhetnek meg harczkészen az …enség előtt. A japánok aligha várne… addig. Sokkal valószinübb, hogy …gy ütközetre kényszeritik az oros…at, vagy kiszoritják őket ütközet né… Mandsuországból.

…zok vesztesége.

L…n, máj. 5.

Az orosz… sereg veszteségét Kiuliencsengnél S…pétervárott hivatalos adatok alapján 2000…nyire teszik, köztük 40 tiszt esett el. A j…nok vesztesége is igen nagy. A visszavon…s a legnagyobb rendben történt. — A h…nadik hadosztály legénysége lelkes hang…tban volt. 200 sebesültet az ezredek Csö…vangcsöngbe vittek.

Berlin, máj. 5.

A „Berl…r Tageblatt"-nak jelenti szentpétervári tu…sitója jó forrásból, hogy Sas…sulics tábor…k, a 2. szibériai hadtest parancsnoka, …ropatkin határozott rendelete ellenére ve… fel a harczot a Jalu mellett. Kuropatkin …miatt táviratban panaszt emelt a czárnál. …ssulics tábornok a csatában maga is je…téktelenül megsebesült.

A por…rthuri kikötő elzárása.

Port-Arthur, május 5.

Az …sz távirati ügynökség külön tudósitójának jelentése: Az ellenség a láthatáron czi…. Ujabb támadás lehetséges.

Megállapitották, hogy az utolsó kikötőelzárási kisérletkor 12 gyujtóhajó dolgozott. Nyolcz esülyesztett hajónak helyét pontosan megállapitották, kettőét még nem. Két gyujtóhajó nem állotta a gyilkos tüzelést és megfordult. Két gyujtóhajó a beszerzett értesülések szerint 2000 tonnánál sulyosabb volt.

Berlin, május 5.

Csifuból távirják; hogy e hó 3-án japáni hadihajók fedezete mellett 9 japáni kereskedelmi hajó közeledett Port-Arthurhoz a sürü ködben. A kereskedelmi hajókat elsülyesztették és sikerült a kikötő bejáratát elzárni.

London, máj. 5.

A Daily Chronicle-nek és a Daily Telegraphnak azt jelentik Tokióból, hogy a port-arthuri kikötő bejárata — hir szerint — valóban el van zárva.

Tokió, május 5.

Arra a hirre, hogy sikerült Port-Arthur kikötőjét elzárni, este az emberek ezrei vonultak végig az utczán zenével és lelkesen tüntettek a tengerészetügyi és a hadügyi minisztérium, valamint a vezérkar épülete előtt.

Kuroki tervei.

London, május 5.

A vasárnapi csata óta a Jalunál szünetelnek a hadmüveletek. Kuroki tábornok ujabb csapaterősitéseket vár és amig ezek meg nem érkeznek, tétlen marad. Az orosz foglyokkal a japániak nagyon jól bánnak. Fogadásukra Tokióban nagy előkészületeket tesznek. A foglyokat valószinüleg nagy, tágas templomokban fogják elhelyezni.

London, máj. 5.

Soeuból sürgönyzik a „Daily Express"-nek Kuroki tábornok ujabb támadást tervez. Azokat a hézagokat, amelyek a japáni hadseregben a Jalunál támadtak, tartalékos csapatokkal fogják kitölteni. Kuroki hadmüveleteinek czélpontja Föngvangcsöng.

Ujabb ütközet előtt.

Liaojang, máj. 5.

Az oroszok nagy sietséggel épitik a vasutakat Liaojang és Fönghangcsöng között. Ezernél több katona és kinai munkás dolgozik éjjel-nappal 30 kilométernyi vonal már kész és még 90 kilométernyi van hátra.

Lukács László lemondása.

Politikai körökben sokan foglalkoznak azzal a hirrel, hogy Lukács László készül megválni tárczájától.

A hir még mindig tartja magát. Eddig legalább sem hivatalosan sem félhiva… czáfolták meg. Ezért … kusok most már ugy gondolkodnak, hogy mégis van a dologban valami és kutatják Lukács László visszavonulásának okát. Ez az ok nyilván azokban a sulyos körülményekben lelhető meg, melyek most a pénzügyminiszter vállaira nehezednek. Az obstrukcziós idők alatt nem folytak be az adók s most is gyéren folynak a hátralékok, sok adókövetelést pedig törülni kellett. Jött a vasuti sztrájk, mely szintén nagy károkat okozott az államnak. És azután jöttek a fizetésfelemeléseket tartalmazó törvényjavaslatok, a beruházási javaslat és most jönnek a hadügyi tulkövetelések. A pénzügyminiszternek pedig fő a feje, hogy honnét vegyen mindezekre fedezetet, még pedig ugy, hogy a költségvetés ne mutasson ki deficitet. Az adókat emelni, a népet még jobban megterhelni nem lehet, hiszen ezt Lukács pénzügyminiszter is minden fizetésfelemelési kérelemnél hangoztatta. Valami rendkivüli dolgot pedig kitalálni nem tud. Ha valóra válik, azt hiszik, hogy ezekben kell keresni Lukács László pénzügyminiszter lemondási szándékának okát.

Egyleti élet.

„Az erdélyi muzeum egylet" bölcselet, nyelv- és történettudományi szakosztálya 1904. évi május hó 7-én (szombaton) délután 5 órakor az egyetem bölcs. kara II. sz. tantermében felolvasó ülést tart. Tárgyai: 1. Dr. Kiss Ernő; Vörösmarty és krónikásaink. 2. Dr. Szádeczky Lajos; Rákóczi és a bujdosók hamvai.

SZINHÁZ.

Ocskay brigadéros. Herczeg Ferencz történeti drámája kerül szinre holnap páratlan számu bérletben. Ebben az előadásban fog először föllépni P. Lukács Juliska, ki régi szerepét, Tisza Ilonát játsza.

*

Szoyer Ilonka vendégszereplése, mint előrelátható volt, általánosan nagy érdeklődést kelt. Már a minap folyamán a pénztárnál akkora jegy-elővétel volt, mely telt házakat biztosit a müvésznő föllépéseinek. Szoyer Ilonka, ki szombaton este érkezik Kolozsvárra, vasárnap este a Bob herczeg czimszerepét, hétfőn Hoffmann meséiben a hármas fő női szerepet és kedden a Nebántsvirág czimszerepét énekli. A bérlők jegyeit Szoyer Ilonka első (Bob herczeg) előadására vasárnap d. e. 10 óráig, második (Hoffmann meséi) előadására hétfőn d. e. 10 óráig, harmadik (Nebántsvirág) előadására kedden d. e. 10 óráig tartja fenn a pénztár.

*

A bakter. Stephanides karnagy operettejének bemutató előadása 11-én, szerdán lesz. Az operette főszerepeit Tibor Lóri, Ladiszlay, Kassai, Kalmár, Harkányi Gizella és Fehér Olga éneklik.

*

Felhő Klári, Rátkay László nép zinmüve vasárnap délután kerül szinre.

*

Heti müsor:

Szombat: Ocskay brigadéros.
Vasárnap d. u.: Felhő Klári.
„ este: Bob herczeg. (Szoyer Ilonka föllépésével.)
Hétfő: Hoffmann meséi. (Szoyer Ilonka föllépésével.)
Kedd: Nebántsvirág. (Szoyer Ilonka föllépésével.)

IRODALOM.

„Állatvédők Törvénykönyve." Az „Országos Állatvédő Egyesület" ezen mukabővitett III. kiadását most adta ki. Ez az uj kiadás magába foglalja az állatvédelemre vonatkozó összes törvényes határozatok és rendeletek gyüjteményét, valamint az ezekkel összefüggő nevezetesebb állategészségügyi intézkedéseket is. Ezen munka továbbá többek közt tartalmazza a mezőgazdaságra nézve hasznos madarak és emlősök teljes elnevezését feltüntető jegyzéket. Ezen állatok védelme a földmivelésügyi *miniszternek 1901. márczius* 18-án 24.655. szám alatt kelt rendeletével biztositatott. A munka érdemes szerzője K. Nagy Sándor pestvidéki kir. törvészéki biró. A 104 oldalt kitevő igen hasznos könyvecskének az ára 60 fillér. A munka kapható a fentnevezett egyesületnél, Budapest, VII., Nefelejts-utcza 14. A 60 fillérnek akár bélyegben, akár utalványnyal való beküldése ellenében a munkát bérmentesen küldi az egyesület a kivánt czimre.

Felhivás előfizetésre!

Május 1-ével uj előfizetést nyitottunk az

„ELLENZÉK"-re.

Kérjük mindazokat, a kik lapunk *politikai programmját* helyeslik; a kik *társadalmi, müvészeti, városi* és más közérdekekben elfoglalt álláspontunknak *igazat* adnak: kegyeskedjenek lapunkra *előfizetni,* hogy erőinket gyarapithassuk s a közönség igényeinek még jobban megfelelhessünk.

Előfizetési feltételeink:

Egy negyedévre . . . **8** kor.
Egy hóra . . . . . . **3** „
Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

— *Május 6.*

Hazafias tisztelettel kérjük mindazokat, a kik ez évnegyedre hátralékban vannak az előfizetési dijjakkal, sziveskedjenek azokat mihamarább megküldeni, hogy a lapot, minden megszakitás nélkül küldhessük továbbra is.

— **A kolozsvári hirlapirók részvéte.** Jókai Mór elhunyta alkalmából a kolozsvári hirlapirók testülete is kifejezésre akarja juttatni az ország egyik legrégibb hirlapiróját és koszorus regény irónk elhunyta felett érzett őszinte és mély fájdalmát. E czélból ma, pénteken d. u. 4 órakor a kolozsvári hirlapirók szindikátusa gyülést tart. A gyüléshelye a torna vivó épület vivó terme. A gyülésre a t. tagokat tisztelettel meghivja az elnökség.

— **Cunard Line és a kormány.** Bartha Miklós lapunkban három czikkben fejtegette, hogy a magyar kormány miként segiti elő a kivándorlást. Az amerikai kivándorlásra vonatkozólag, mint Budapestről irják, Tisza István miniszterelnök fogadta a New-York Herald tudósitóját s nyilatkozott előtte az amerikai Egyesült-Államok és Magyarország között felmerült kivándorlási konfliktusról. Gróf Tisza István a New-York Herald tudósitója előtt a következő kijelentéseket tette:

„Azt hiszem, az Egyesült-Államok és Magyarország között fölmerült félreértés kizárólag ama lépésekre vonatkozó téves értesüléseken alapul, melyeket azért teszünk, hogy megvédelmezzük a magyar kivándorlókat azoktól az ügynököktől, kik régóta büntetlenül folytatják üzelmeiket. A magyar bevándorlók ellen alkalmazott külön intézkedéseket kétségtelenül barátságtalan cselekedetnek fogjuk tekinteni. Azonban nem tartunk attól, hogy ilyen intézkedésekhez nyuljanak, mihelyt Washingtonban felvilágositást nyernek a tényálladékról.

Már nehány év óta kivánsága kormányunknak Amerikával *szorosabb és közvetlen kereskedelmi összeköttetésbe lépni,* de azt hittük, hogy kereskedelmünket akadályozzák a szállitás magas költségei és annak hosszu ideje. Ezért különböző hajóstársaságokkal léptünk érintkezésbe szerződdés végett, de a **Cunard Linet** *a legfogékonyabbnak tartottuk* terveink iránt. A kéthetenkint beállitandó hajójárat módozatait tárgyalva, kijelentettük, hogy évenként mintegy **30.000** utas fogna közlekedni és utóbb késznek nyilatkoztunk **100** korona kárpótlást fietni minden utasért, a

---

mielőtt a táncz jóformán megkezdődött, egy sugva mondott kéréssel az oldala mellett volt.

— Te, az éj édes királynéja, enyém vagy; enyém vagy most és mindörökké! Tánczolhatok veled? vagy az éj ezer szavával vonz magához?

— Menjünk ki — válaszolta Linda.

A társa örömmel vitte ki a nagy kőterrászra, mely homályosan volt világitva. Ez olyan hely volt, mely későbben a tánczosok által nagyon igénybe less véve; de ebben a korai órában még üres volt. Ambár Linda nem volt bizonyos benne, hogy egy távoli szegletben nem látott-e egy dominót és hirtelen olyan remegés fogta el, a milyent napok óta nem érzett, daczára, hogy a szeretője folytonosan mellette volt. Mialatt a jegyese vele beszélgetett, ő gyakran nézett azon sötét szeglet felé. Ő nagyon csendesen ült, az előtte levő tájképre tekintve. De koronként az ifju kérdésére válaszul nehány édes szavakat suttogott.

— Lindám, édesem, ugy-e szeretsz?

— Természetes, hogy szeretlek! Máskülönben miért mennék hozzád?

Midőn ezt a kérdést tette, ugy tetszett előtte, mintha azon sötét szegletből, hol egy dominót vélt látni, különös szarkasztikus nevetés jött volna. Idegesen nézett körül, de semmit sem látott.

— Szerelmem, mi a bajod? — kérdé Lockwood.

— Semmi — kivéve, hogy ugy érzem, mintha nem volnánk egyedül.

Lokwood, van valami amit még soha sem kérdeztem tőled és szeretném azt most megkérdezni. Midőn a feleséged leszek, az én ügyemet a saját ügyeddé teszed? Ha van valami törekvésem és czélom az életben, azt sajátoddá teszed?

— Lindám, szükséges azt kérdezned? Nincs szükséged szavaimra, hogy tudassam veled, hogy ezután — e pillanattól kezdve — minden ami az enyém a tiéd, minden a a mi a tiéd az enyém? Férj és feleség között nem lehet másképpen.

— Te jó vagy — nagyon jó! — mormogta Linda, átengedve magát a jegyese ölelésének.

De e pillanatban, vidáman nevetve magát a jegyese ölelésének.

De e pillanatban, vidáman nevetve és csevegve vendégek jöttek ki a terrasszra.

Locwood felállott és vidám tömeg közé vegyült; de Linda ülve maradt, egyenesen nézett maga elibe, mig egy hang, mely a lábainál a földből látszott jönni, felriasztotta.

— Te nem szereted őt! Hogy merészeltél olyan szerelmet elfogadni? Nincs szived, mely tudassa veled, hogy ez által iránta és magad iránt a legkegyetlenebb vétket követed el? Őt szerencsétlenné fogod tenni és midőn a siker mámora elmult te is szerencsétlen leszel — és meg fogod azt érdemelni!

Minda aggályosan nézett körül. — Az álarczos mulatók egy csoportban a terrasz tulsó végén voltak. Egy pillnnatig senkit sem látott a maga közelében; de amint felállott és megfordult, egy fekete alak, tetőtől-talpig sötét köpenyegbe burkolozva és álarczosan, olyan mély árnyékban állott, mely a többiek figyelmét elkerülte. Linda azt a különös borzongást érezte, mit a Klaud közelében már többször tapasztalt.

— Ki ön, és mit akar? — kérdé reszkető hangon.

— És az a férfi vagyok akit te szeretsz! volt a válasz.

Linda hátra dőlt, minden izében reszketve. A hang, mely most a szenvedély bensőségét vette fel, a Varcoe Klaud hangja volt.

— Oh, hallgasson! — kiáltá a leány. Nem szabad ugy beszélni — itten!

— Tehát nem beszélek igy; de hol látnom kell tégedet és egyedül minél előbb. Hol tehetem azt? — Mert künk sok beszélni valónk van egymással azt tudod!

— … nem most — nem most! Mindennek …e van — régóta!

— …csen. Meg se kezdődött. Linda, teg nem …god megtagadni tőlem amire kérlek…

…z? kérdé a leány izgatottan.

— …álkoznod kell velem holnap alkonyat… ott ahol a szakadékban a kezedet me…oritottam, és a szivedet nekem adtad. L…, ugy e ezt megteszed?

— …gen — válaszolta a leány halkan és ugy…int ha nem lett volna ereje ellentállani.

…a, hogy Klaud felibe volt hajolva, ámbár… szemei bo voltak hunyva és egy pillan… a Klaud forró lehelletét az arczán érezte.

— Enyém vagy, enyém, enyém! — sugta… ifju

…következő pillanatban eltünt és ámbár …est folyamában Linda azt gondolta, hogy …ha látta az ő parancsoló alakját, soha sem …t bizonyos róla, ámbár valami gyakran …dta neki, hogy Klaud közel volt és a s…ágos érzete volt mint ha egy pár fantom…m, mely az ő kereső tekintetét mindig …erülte figyelemmel kisérné.

…jfélkor az álarczos tömeg a nagy előc…kba gyült, az emeletbe vezető két …lépcsőház, sőt fent a galléria is tele …elük. Egy pillanatig a legmélyebb csend …dott, ugy, hogy egy gombostünek a …ét is hallani lehetett volna. Ekkor a …talett levő nagy toronyórának az első …i hallszottak és egyidejüleg az egész …g mozgásba jött. Mire az utolsó ütés …csendült, minden álarcz le volt véve, …nden dominó félrevetve és az átváltozás … csodálatos volt, hogy a bámulat és meg…etés egy összhangzó kiáltásban tört ki.

Ekkor a szivárvány szinü tömeg össze…zdett vegyülni és k…böző irányban szé…dtek el, nevetés és f…merés kiáltásai, cso…álkosás, bámulás és vidám kritizálás vegyült … lármában.

(Folytatása következik.)

mennyiben a kivándorlók száma ezt az összeget el nem érné. Mivel azonban ezt a biztositékot félremagyarázták, ujból érintkezésbe léptünk a Cunard Line-val és a végleges szerződésben ezt a pontot valószinüleg elejtjük és más biztositékkal pótoljuk.

— **Hangverseny**. A kolozsvári zeneconservatorium a városi Vigadó nagytermében Farkas Ödön igazgató és Borsay Samu honvéd-karmester vezénylete alatt a zeneconservatorium és a honvéd-zenekar együttműködésével tartandó nagy zenekari hangversenyt rendez. Müsor: 1. Smetana. Nyitány „A csók“ czimü operához. (Borsay Samu.) 2. Beethoven. Sastorál szimfónia. Ap. 68.) a) Derült hangulat ébredés a mezőn. b) Jelenet a pataknál. c) A falusiak vidám társasága. d) A vihar. e) Pásztorok dala. Örömteljes érzelmek a vihar után. (Farkas Odön.) 3. Borsay S. Részletek a „Kálmán király apródja“ czimü operából. a) Intermezzo (Polonase). b) Szerenád. Énekli Zsigmond Ferencz (a szerző). 4. Golmark. Szakuntala nyitány. (Farkas Ödön). Tudnivaló: A zeneconservatorium pártoló tagjai jegyeiket az átadott szelvényekért Lepage Lajos Mátyás király-téri üzletében vehetik át. Nem pártolók 1 kor. belépti dijat fizetnek. Kezdete esti fél 8 órakor.

— **A közmunka-bizottság ülése**. *Kolozsvár* város közmunka-bizottsága folyó hó 7-én (szombaton) délután 3 órakor a városház közgyülési termében ülést tart.

— **A Szent-Imre Egylet felolvasó ülése**. A Szent-Imre Egylet felolvasó sorozatának harmadik kiadását szombaton május 7-én délután 6 órakor a rom. kath. főgymnasium disztermében Dr. Hirschler József seminárium igezgató fogja megtartani „Tanulás Rómában“ czim alatt ismertetni fogja a római egyetemi viszonyokat s az idegenbe szokott magyar kis papok életét. Az előadás kiegészitése a „Magyarok Rómába“ czim alatt tartott két felolvasásának, melyeknek leirásai, humoros részletei méltón örvendek oly nagy népszerüségnek. A felolvasókkal kapcsolatban Bodor Marika kisasszony, az áll. tanitónőképző intézet növendéke egy költeményt szaval, Maszalics Ferencz joghallgató pedig Dávid István zongora kisérete mellett hegedü concertet ad elő. Érdekessége lesz a felolvasó ülésnek Kiss Menyhért felolvasása, ki ujabb költeményeiből mutat be nehányat a publikumnak.

— **Uj szálloda Budapesten**. Budapestről irják; régi terve a Nemzetközi Hálókocsi Társaságnak, hogy Budapesten hatalmas szálót épittet. Ez ügyben meg is indultak a tárgyalások a tőzsde épületnek megvételére, de eredménytelenül, mert a tőzsdeépület — tulajdonasa, a Lloyd-társaság — tulmagasra szabta a vételárt. Majd a Thonet-udvar megvétele ügyében folytak a tárgyalások, amelyek most eredményre is vezettek. A Thonet-udvar vételár egy millió 600.000 korona. A Nemzetközi Hálókocsi társaság nemcsak Budapesten, hanem Pétervárott is szándékozik nagy szállót épittetni, melyre külön részvénytársaságot alapitottak — Londonból táviratozzák, hogy ottan ma „The Bristol Palace Hetels Company“ czég alatt 400.000 font sterling (10 millió tank) alaptőkével részvénytársaságot alapitottak, amelynek czélja egyelőre Pétervárott és Budapesten egy-egy elsőrangu szálloda épitése és berendezése. Az igazgatóságban beválasztattak; Georges Nagelmackers Párisból, gróf Szápáry Pál Budapestől, Davison Dalsiel Londonból, báró Hanz Phiffer Luzernből. A rászvényekből 4,400,000 frankot a Hálókocsi Társaság jegyzett. Ugy a pétervári, mint a budapesti nagyszabásü szállodák épitkezését elsőrangu magyar épitési vállalkozókra fogják bizni, berendezését pedig elsőrangu magyar iparosok fogják végezni.

— **Kolozsvári Oltár-Egyesület** vasárnap, május 8-án szentségimádattal egybekötött közös istentiszteletet tart. A szent misén az egyesületi énekkar énekel. Délután 6 órakor is lesz istentisztelet. Ezen a szent beszédet dr. Hirschler József igazgató mondja.

— **Esküvő**. Biró Lajos kézdivásárhelyi tanár holnap esküszik örök hüséget Demjén Annuskának Demjén Agoston kolozsvári iparos polgártársunk bájos leányának. Az esküvő a Mátyástéri templomban lesz.

— **A huszonkilenczedik halott**. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei közkórházban tegnap éjjel halt meg Czink Tógyer, az élesdi vérengzés huszonkilenczedik halottja, Cirtyáni parasztember volt, most már néhai Czink Tógyer, egy sereg apró gyermek siratja halálát. . is kiváncsiságból ment az élesdi napgyülésre. Ez amikor legjavában kiabálta társaival egyetemben, hogy hobczug Fransisci Kossuth, egy golyó keresztülfurta a tüdejét. Amint a királyi ügyészségnek a közkórházból jelentik, az ott ápolt hat beteg közül aligha marad egy is életben. Valamennyi erős seblázzal küzd s állapota mind a hatnak válságos.

— **Püspök és müvésznő**. Debreczenből irják: Szoyer Ilonkát, ki most itt vendégszerepel, szerdán délelőtt Wolafka Nándor r. kath. püspök, aki még gyermekkorából ismeri a bájos müvésznőt, mikor még a budai zárdában tanult, meglátogatta az „Arany Bik“ I. emeletén levő szállásán.

Beszélgetés közben a püspök kérdést intézett a müvésznőhöz, hogy nem jönne el ismét az őszszel Debreczenbe a szent Erzsébet nőegyletnek jótékony czélu hangversenyére vendégszerepelni.

— Nagyon szivesen — felelt a bájos müvésznő.

— Kezet rá — mondotta a szeretetre méltó püspök.

— Hohó, van ám nekem is kikötésem,

— No, hadd halljam a feltételeket — szól a püspök mosolyogva.

— *Egyetlen feltételhez* kötöm csupán a debreczeni vendégszereplésem.

— És az?

— Ha a püspök viszont megigéri, *hogy az én esküvőmön fog vendégszerepelni és megesket a vőlegényemmel.*

— Akkor rendben vagyunk — felelte vidáman Wolafka püspök és szivélyesen megrázta a bájos müvésznő kacsóit.

Csak az a bizonytalan még, hogy a debreczeni szent Erzsébet nőegylet fogja-e hamarabb megtartani a hangversenyét vagy a bájos Szoyer Ilonka az esküvőjét? Az azonban bizonyos, hogy egyik sem fog elmaradni.

— **A kolozsvári ipartestület tisztelt tagjaihoz!** A kolozsvári ipartestület előljárósága. f. hó 4-én tartott rendkivüli ülésén határozatilag kimondta, hogy az 1904. évi márczius hó 27-ikére összehivott közgyülés napi rendjére kitüzött, de sem azon a közgyülésen sem az 1904. ápril. 21-ére összehivott közgyülésen le nem tárgyalt ügyeket bizonytalan időre napi rendről leveszi s erről a kolozsvári ipartestület tagjait a hirlapok utján azzal értesiti, hogy a határozat ellen 15 nap alatt az elsőfoku iparhatósághoz felebbezés adható be. E határozat meghozatalánál indokul szolgált; Először az, hogy az 1904. ápril. 24-én elfogadtatott költségelőirányzatban közgyülési költségekre felvett összeget az eddig tartott két közgyülés tartása, nem csak hogy felemésztette, de azt felül is multa s igy ujabb közgyülés tartására való költségekkel az előljáróság nem rendelkezik. Másodszor az, hogy az 1904. ápril. 24-iki közgyülés határozatai ellen az elsőfoku iparhatósághoz felebbezés adatott be a minek következtében az ügy fokozatos elbirálására lévén kilátás, annak végleges eldöntése hosszabb időt vehet igénybe, de sőt az eredmény előre nem is tudható. Harmadszor az, hogy a hátralevő ügyek tárgyalásának sürgőssége nem forogván fenn az előljáróság, ez idő szerint közgyülés tartását czélszerünek nem tartja. Végül figyelembe kellett venni azt is, hogy a közgyülés akkor, mikor ugy határozott, hogy 1904. május 8-án csak hirlapok utján összehivott közgyülést tart, alapszabályellenesen határozott mert az alapszabályok 12. §-a értelmében a közgyülés egybehivása meghivó jegyek által történik. Kolozsvárt, 1904. május 5-én. Terkál Béla s. k. alelnök. ifj. Jakab Lajos s. k. s. titkár.

— **A kolumbácsi legyek**. Verseczről irják: A szarvasmarhák és lovak réme, a kolumbácsi légy nagy tömegben lepte el a Délvidéket. Különösen Versecz tájékán mutatkoznak nagy számmal, de a városi élettől sem riadnak vissza s a verseczi városi parkban sem lehet tőlük megmaradni. Magában a városban huszonhárom szarvasmarhát és két lovat öltek már meg; mig a környékén több mint negyven szarvasmarha esett csipésüknek áldozatul. A hatóságok és a gazdák széleskörü óvóintézkedéseket tettek a pusztitó legyek ellen.

— **Az Egyetemi Kör majálisa** Jókai Mór halála miatt elmarad május 11-ére. A rendezőség.

— **Majláth püspök Kézdi-Vásárhelyen**. Majláth Gusztáv Károly gróf püspök, mint tudósitónk telefonon jelenti, tegnap délután Kézdi-Vásárhelyre érkezett. A vasuti állomásnál Balázs Ferencz kerületi főesperes üdvözölte meleg szavakkal. A város közönsége nevében dr. Török Andor polgármester. Azután megindult a hosszu kocsisor, a tömeg éljenzésbe tört ki, a hol a püspök kocsija elhaladt. Majláth püspök a minoritákhoz szállt, hol Koch Sándor igazgatóhelyettes üdvözölte. A püspök az eucharisztikus kongresszus czéljából három napot tölt Kézdi-Vásárhelyen. Ez alkalommal megtekinti az oltár-egyesület fényes kiállitását. Vasárnap a Mária-kongregációba a felvételeket eszközli és hétfőn reggel utazik el.

— **A csehek iskola-egylete** nemrég tartotta Prágában ez évi közgyülését. Bámulatos az a szivós munkakedv s áldozatkészség, melyet a csehek kifejtenek a százados germanizálás veszedelme ellen. Az évi bevétel 575,495 kor. volt a mult 1903. évben. Ezen évben 803,900 kor. kiadás van előirányozva. A cseh iskola egylet 47 kisdedóvót, 57 népiskolát 118 osztálylyal s 6 közép iskolát tart fenn oly vidékeken, hol a cseh gyermekeknek német iskolába kellene járniok a nemzeti támogatás hiányában. A prágai cseh asszonyok 25,000 kor. a pilseni vidéki fiók-egylet 20,000 kor. hoztak össze tavaly támogatásul. Hagyatékokból pedig 1903-ban 135,000 kor. jött a cseh iskola egylet pénztárába. Elszomoritó ezzel szemben a magyar iskola egylet óriási elhagyatottsága s ama szégyenteljes közöny, melyet a magyarság részéről eme derék egylet elszenved. A német Schulverein ellensulyozására alapitott egyletnek alig van annyi jövedelme, hogy a pestmegyei német községekben alapitott magyar iskoláit fenntarthassa. Mekkora káröröm lesz Pángermániában, hol a Schulverein 48,000 taggal rendelkezik, ha az egyetlen magyar iskola-egyletet is megöli a nemzeti egyleteink iránt tanusitott sajnálatos közöny. Ezer és ezer magyarnak kellene a magyar iskola-egyletet anyagilag támogatni!

— **Modern ujságirás**. Mióta a telefon is az ujságirás szolgálatába állt, a lapok tudósitásaikkal csaknem teljesen utólérik a legtávolabbi eseményeket is. Az a mit a Daily Mail czimü londoni lap e tekintetben produkált, még ma a telefon korszakában is mesésnek látszik. Chamberlain volt gyarmatügyi miniszter Birminghamban két óra hosszán át beszélt és ugyancsak meg volt lepve, a mikor egy félórával beszédének befejezése után üdvözlő táviratokat kapott londoni barátaitól, kik beszédét a Birminghamtól 170 kilométernyire fekvő Londonban már nyomtatásban olvasták. — Ezt a boszorkányságot a lap az elektroton segitségével vitte véghez. Birminghamban a lap a szószék fölött óriási hangtölcsért alkalmaztatott, mely telefonvezeték segélyével közvetlenül a londoni szerkesztőséggel állott összeköttetésben. Ott tiz gyorsiró dolgozott a telefonnál. — Mindegyik két perczig hallgatta és sztenografálta a beszédet egyik a másik után. — Mindegyik gyorsiró, mire a sor a sztenografálásban ismét rákerült, a beszéd előbb felvett részét már átirta és kéziratát a szedő kezébe juttatta. A gyorsirók a külső zajoktól teljesen elszigetelt szobában zavartalanul és a legnagyobb pontossággal dolgozhattak.

— **Amerikai pénz Európában**. A newyorki lapok statisztikát közölnek azokról a házasságokról, a melyeket európai arisztokraták kötöttek amerikai dollárörökös-nőkkel és a melyek révén rengeteg amerikai vagyon került az óvilágba. Németország vezet az összes európai országok közt; öt herczeg, nyolcz gróf és tizenhárom báró vett el amerikai leányt. Azután Anglia következik huszonhárom dollár-örökösnővel, a kik közt a legismertebb Malborough herczegnő, született Vanderbilt leány, lady Curzon (miss Leiter) és a manchesteri herczegnő. Itáliában tizenhét, Francziaországban tizennégy és Hollandiában két amerikai milliomos leány van férjnél. A monakói herczegnek első felesége, lady Mary Douglas, szintén amerikai leány volt. A legutolsó tiz évben Európába került amerikai hozományok összege körülbelül nyolczszázmillió koronát tesz ki.

— **Dr. Szombathelyi Gábor vizgyógyintézete** ujból megnyilt, a mai hirdetésre felhivjuk a t. cz. közönség figyelmét.

412. 2—3.

Gyászrovat.

Csige Ilona temetése. Oriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra Csige Ilonát, a debreczeni szintársulat korán elhervadt, nagytehetségü tagját. Délután 5 órakor kezdődött meg a gyászszertartás s bár permetezett az eső a nagyszámu közönség ellepte a temető kert kápolnája környékét messzire. A rövid, csendes halotti beszentelés után a tölgyfakoporsót kihozták s megindult a gyászmenet, melynek az első fele a sirnál volt, mikor a vége a kápolnától elindult. Szivbenyilaló zokogással borultak a sir szélén a koporsóra a kedves hallott két nővére, édes anyja, édes atyja s egy fess huszárhadnagy, kinek az egyetlen leggyönyörübb álmát födték el a nyirkos göröngyök. Virágok, koszoruk erdeje hullott a koporsóra, annyi, hogy kevés jutott a földből. Megis érdemelte a bájos Ilona, ki egész életében a vidámságnak, a jókedvnek volt aranyos terjesztője.

A kinek szüksége van
névjegyre . . . . .
eljegyzési kártyára . . .
majálisi meghivóra . . .
falragaszra stb. . . . . .
az forduljon az o o o o
„ELLENZÉK“ nyomdájához,
a hol **azonnal** elkészitik.
Vidéki megrendelések
24 óra alatt teljesittetnek. o

Szerkesztőségi üzenet.

N. H. A kiadóhivatalban még megrendelheti azokat a számokat, melyekben Bartha Miklós czikkei vannak a kivándorlásról. A „Kazár földön“ már elfogyott.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ táviratai, telefon-tudósitásai és sürgönylevelei.

A delegáczió.

Budapest, máj. 9.

Az ellenzéki pártok közül a nemzeti párt, a néppárt és a Szederkényi-párt részt vesz a delegációban, ugy mind eddig. A függetlenségi Kossuth-pártban pedig még most is azon viaskodnak, hogy bemenjenek e a delegáczóba vagy ne. Azoknak a tábora azonban folyton szaporodik, akik azt hangsulyozzák. hogy eddig is mulasztás volt a legnagyobb ellenzéki párttól, hogy nem gyakorolta ellenőrzői kötelességét a delegációban.

Ezzel szemben Justh Gyulának és többeknek az a véleménye, hogy a delegációban való bevonulás a függetlenségi párt programmjának megváltoztatását jelentené, ezt a programmváltoztatást pedig a választók beleegyezése nélkül nem lehet keresztülvinni. Hogy a pártban e kérdés miatt ujabb bomlás ne támadjon, valószinüleg ugy állapodnak meg, hogy a ki a párttagok közül be akar menni a delegációba, az menjen a saját szakállára, de a párt, mint ilyen, nem megy belé.

—

Közös miniszteri konferenczia.

Budapest, máj. 6.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Délután a királyi palotában O felsége elnöklésével közös miniszteri konferenczia volt, a melyben Goluchowszki és Pietreich közös miniszterek, Spaun tengerészeti parancsnok, Körber és Tisza miniszterelnökök, valamint Böhm-Bawerk és Lukács pénzügyminiszterek vettek részt. A konferenczia délután 1-től háromnegyed 5 óráig tartott. A delegációk egybehivását e hó 14-ére tüzték ki.

Dr. Körber miniszterelnök délelőtt 10 órakor Tisza István gróf miniszterelnöknél tett látogatást.

Dr. Körber miniszterelnök és Böhm-Bawerk lovag pénzügyminiszter délután 5 óra 15 perczkoe Bécsbe utaztak.

—

Bánffy Dezső képviselősége.

Szeged, máj. 6.

Politikai körökben sehogysem akarnak megnyugodni abban a tényben, hogy a Bánffy-párt Szegeden zászlót bontott és küzdelembe megy az I-ső kerület mandátumáért. Még kevésbé akarnak bele törődni abba, hogy erre a zászlóra Bánffy Dezső báró neve van felirva. Elannyira, hogy mindenfelé kormánypárti részről azt hiresztelik, hogy Bánffy Dezső báró a neki fölajánlandó jelöltséget nem fogadja el, esze ágában sincs Szegeden képviselőjelöltül föllépni s csak a szegedi Bánffy-párt vezető férfiai használják föl czégérül a nevét.

Ezt a gyanusitást a uj-párt leghatározottabban visszautasitva kijelenti, hogy Bánffy Dezső báró a vasárnapi szervezkedő nagygyülésen a neki fölajánlandó jelöltséget el fogja fogadni.

—

Munka programm.

Budapest, máj. 6.

A képviselőházat holnap nyitják meg királyi kézirattal.

Jókai halála következtében a holnapi ülés tegnap megállapitott napirendje változást szenved, a mennyiben a kormány bejelenti azokat az intézkedéseket, melyeket Jókai halálára vonatkozólag tett.

Hétfőn és kedden alakulások és választások lesznek. A delegátusokat már a szerdai ülésén szeretné megválasztatni Tisza, s ha ez megtörténik, Lukács László pénzügyminiszter fogja előterjeszteni a jövő évi költségvetést.

—

A czivilista felemelése ellen.

Budapest, máj. 6.

A néppárt, mint hirlik, megfogja szavazni a czivilista felemelését. Annál erősebb harczra készül ellene a Szederkényi-párt és a Kossuth-párt nagy része, mert nézetük szerint magyar udvartartás nincs s igy nem is lehet annak költségeit emelni.

—

Sikkasztás.

M.-Vásárhely, máj. 6.

Nagy szenzácziót keltett városunkban, hogy a vármegyénél 53,000 korona sikkasztás történt.

—

Jókai halála.

Budapest, máj. 6.

Jókai tegnap egész délután jól érezte magát. Nagyon jó kedvében volt s régi jóhangulatában beszélt környezetével.

Mindenki, a ki körülötte volt, reménykedett, hogy a nagy költő győzedelmeskedni fog a betegségen, mely oly hirtelen az ágyba döntötte.

Este 8 órakor megérkezett Korányi s ekkor szomoruan konstatálták, hogy a beteg állapota kezd rosszabbra fordulni. A szomszéd szobában erre az orvosok konziliumot tartottak, mert a tüdőgyuladáshoz **mellhártyagyuladás is járult**.

Amialatt az orvosok konzultáltak, beállott az

agonia.

Mire benéztek a szobába 9 óra 20 perczkor

Jókai már halott volt.

A haldoklás 5 perczig tartott. Az utolsó perczekben mellette volt családja és Vészi képviselő.

Az orvosokat Jókainé könyörögve kérte, hogy folytassák az **élesztési** kisérletet, mire Korányi azt felelte:

A halottat kegyetlenség volna többé zavarni.

Berger ügyvéd rögtön értesitette a halálról a szabadelvükört, a kabinet irodát és a rokonságot.

Nemsokára megjelent a szomoru háznál Hegedüs Sándor volt miniszter s hosszasan tanácskozott Vészi Józseffel, Jókainé megbizottjával a temetésre vonatkozólag.

Tisza tudatta, hogy a kormány a nemzet halottjának tekinti és megbizta Berzeviczy minisztert, hogy gondoskodjék a temetéséről.

Éjfélkor az özvegy elzáratta a halottas szobát.

A ravatalt a nemzeti muzeum csarnokában állitják fel.

Ideiglenesen dolgozó szobájában teszik ravatalra.

A királylyal ma reggel fél órakor tudatták, hogy a nemzet nagy költője megszünt élni.

A család gyászjelentése igy szól:

Jókai Mórné, Nagy Bella családja nevében is mélységes bánattal, elborult szivvel adja hirül, hogy szeretett férje ötödikén este 9 órakor jobblétre szenderült.

Amenyi áldást hintett halhatatlan lelke, annyi béke őrizze örök szenderét.

Budapest, május 6.

A vidék minden nagyobb városából távirják, hogy mindenütt mély gyászt keltett Jókai halála. A legtöbb város küldöttséget küld a temetésre és koszorut helyez a ravatalra.

Budapest, máj. 6.

Tisza István miniszterelnök a következő részvét levelet küldte Jókainénak:

Engedje meg, hogy az országot ért gyászeseteben azok sorába lehessek kik Jókai ravatalát gyászba borult lélekkel veszik körül.

Midőn a kormány részvétét tolmácsolom, biztositom, hogy emlékét változatlan kegyelettel őrzi Tisza.

Budapest, máj. 6.

Jókai temetése **hétfőn** délután lesz valószinüleg 3 órakor.

Berzeviczy miniszter tudatta az özvegygyel a kormány határozatát.

Meglátogatta Hegedüs Sándort és Feszty Árpádot és kifejezte előttük a kormány részvétét.

Budapest, máj. 6.

Egynegyed 12 órakor megjelent a kabinetiroda főnöke, König és kifejezte a király részvétét a következőkben:

Ő felsége fájdalmas részvéttel értesült Jókai haláláról.

Legfelsőbb részvétének kifejezését hozomi

Méltóságos asszonyomnak szolgáljon bánatában enyhitésül az a vigasztaló tudat, hogy szomoruságában ő felsége, koronás királyunk és a nemzet milliói osztoznak.

Az özvegy meghatott szavakban köszönte meg s kérte, hogy köszönete vitessék meg a trónhoz.

Budapest, máj. 6.

A főváros diszsirhelyet jelölt ki esetleges mauzoleum épitésére Kossuth sirja mellett.

—

Elhunyt festő.

München, máj. 6.

Lembach világhirü festő ma hajnalban meghalt.

A kiadóhivatal üzenete.

Egy teljesen megbizható ügynök hirdetések felvételére kerestetik.

Értekezhetni az „Ellenzék“ kiadóhivatalában.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY

NYILTTÉR*).

Sz. 1768/903 b. f.

Ő felsége a Király nevében!

A kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtbiróság br. Szentkereszty Zsigmond kuriai biró, törvényszéki elnök elnöklete alatt, dr. Issekutz Gyula, Stephány Elek birák, valamint Költő Gábor joggyakornok, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a kir. ügyészségnek 1902. évi 10389 k. ü. szám alatt kelt vádiratában Silló Gyula vádlott ellen sajtó utján elkövetett nyilvános rágalmazás miatt foglalt vád felett a kir. törvényszéknek, mint esküdtbiróságnak 1902. évi 11388 b. f. szám alatt kelt végzése folytán dr. Endes Miklós kir. alügyésznek, mint közvádlónak, szabadlábon levő vádlottnak és dr. Mánniu Cassius ügyvéd, mint védőnek jelenlétében 1903. évi február hó 9-én megtartott nem nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ITÉLT:

Silló Gyula vádlott, a ki csetelaki születésü, kolozsvári lakós, 40 é. ev. ref. vall., helyközvetitő, vagyontalan, büntetett, miután az esküdtek a következő főkérdésre: Bünös-e Silló Gyula vádlott, mint szerző abban, hogy az „Ellenzék“ czimü Kolozsváron megjelenő napilapnak 1902. február hó 28-iki 49. számában „Nyilttér“ rovat alatt foglalt közleménynek a vádiratban tüzetesen megjelölt szavaival ifj. Philippi Gyula kolozsvári rendőrbiztosról — tehát törvény által alkotott testület tagjáról — nyomtatvány utján oly tényt állitott, mely valódisága esetén a sértett ellen bünvádi eljárás meginditásának okát képezné, vagy azt a közmegvetésnek tenné ki? Igen-e, vagy nem? — hétnél több szavazattal igennel feleltek, biróilag is bünösnek mondatik ki a btk. 258. §-ban irt, a 259. §. szerint minősülő s a 262. §. szerint büntetendő nyilvános rágalmazás vétségében s ezért a btk. 262. §. alapján a btk. 92. §. alkalmazásával a jelen itélet jogerőre jutásától számitott 15 nap alatt az 1902. 27. t.-cz. 3. §-ban irt czélokra a kolozsvári kir. ügyészséghez fizetendő s behajthatatlanság esetén 20—20 korona után 1—1 (egy-egy) napi fogházbüntetésre átváltoztatandó 200 (kettőszáz) korona pénzbüntetésre, mint fő- és 100 (egyszáz) korona pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre itéltetik. Elmarasztaltatik vádlott az eddig felmerült 104 korona 80 fill., valamint az ezután felmerülendő bünügyi költségek hordozásában, melyek azonban egyelőre behajthatlanoknak nyilvánittatnak. Köteleztetik továbbá vádlott dr. Mániu Cassius ügyvéd védőnek 50 korona, sértett képviselőjének, dr. Hunwald Lajos ügyvédnek pedig 100 korona munkadij megfizetésére 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett. S végül köteleztetik vádlott a jelen itéletet — ennek jogerőre jutása után — egész terjedelmében az „Ellenzék“ czimü politikai napilap legközelebb megjelenő számában saját költségén egy izben közzététetni.

Indokok:

Vádlott bünösségének birói megállapitása az esküdtek határozatán alapszik. A büntetés kiméréséné a biróság vádlott javára nyomatékos enyhitő körülményként vette figyelembe azt, hogy ő czikke megirásánál sértett bizonyitott tettei és eljárásai alapján teljes jóhiszemüséggel járt el s a jogos közérdek megóvását tartotta szem előtt, ezenkivül figyelembe vette ama körülményt is, hogy vádlott az ellene az inkriminált közlemény közzététele előtti napon a „Kolozsvári Friss Ujság“-ban „Leánykereskedéssel vádolt helyszerző“ felirással közzétett és sértett által sugalmazottnak tartott hirlapi közlemény folytán felhevült kedélyállapotba jutott s ennek hatása alatt nyomban követte el a terhére rótt büntetendő cselekményt — mindezekre tekintettel a biróság a btk. 92. §-át tekintve, hogy a fentiekkel szemben sulyosító körülmény vádlott terhére fel nem merült — alkalmazandónak s a rendelkező részben irt büntetést megfelelőnek tartotta. A bünügyi költségekben s az ügyvédi dijak megfizetésében való marasztalása a B. P. 480. és 485. §-ain, a bünügyi költségek behajthatatlanságára vonatkozó rendelkezés pedig vádlott igazolt vagyontalansága folytán az 1890: 43. t.-cz.-en alapszik. A jelen itéletnek az „Ellenzék“ czimü lapban leendő közzétételét a B. P. 574. §. 4. bekezdése alapján rendelte el. Ezen itélet bejelentett semmiségi panasz folytán még nem jogerős. Kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtbiróságnak 1903. február hó 9-én tartott üléséből: Br. Szentkereszty Zsigmond s. k. elnök, dr. Költő Gábor s. k. jegyző.

Miután az ezen itélet ellen használt semmiségi panaszt a kir. Curia 1820/903. B. sz. végzésével visszautasitotta, az jogerős és végrehajtható. Kolozsvárt, 1904. márczius 30-án. P. h. Báró Szentkereszty Zsigmond, elnök.

A másolat hiteléül: a kir. ügyészség kiadóhivatala. Kolozsvár, 1904. május hó 2-án. P. H. Halmay Ede, kiadó.

*) E rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Sz. 1740—904 tkvi. 417 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Straetz Hermann megyesfalvi lakós végrehajtatónak Rothmann Adolfné sz. Rendel Háni és Herschkovits Mórné sz. Rendel Sáli mező-záhi lakósok végrehajtást szenvedők elleni 924 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvárvidéki kir. jbiróság területén levő Egeres községben és határán fekvő következő birtokjutalékokra: 1. az egeresi 9 sztjkvben A † 1 2 4 7 20 22—25 rend. 413 414 423 424 427 428 1039 1040 1398 1850 1851 1883—1887 2475—2481 415 416 419 420 409 410 400 417 418 1041/1 1044/1 2482/1 2483/1 2484/1 2485/1 2486/1 2487/1 2488/1 411 412 425 426 348 349 354 355 346 350 351 hrsz. ingatlanból a B. 21 22 sorsz. szerint végrehajtást szenvedőket megillető összesen 4/12 részbeni jutalékra az özv. Rendel Hermánné sz. Gidáli Nina javára C 12 sorsz. atatt bekebelezett 1/7 részbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartásával 1492 kor. becsértékben, 2. az egeresi 62 sztjkvben A † 1 rend 1164 1165 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőket a B 11 12 sorsz. szerint megillető 4/12 rész jutalékra az özv. Rendel Hermanné javára C 2 a. bekebelezett 1/7 részbeni életfogytiglani haszonélvezeti jog fenntartásával 10 kor. becsértékben, 3. az egeresi 170 sztjkvben A † 1 rend. 407 408 hrsz. ingatlanból B 8 9 sorsz. szerint végrehajtást szenvedőket megillető 4/12 rész jutalékra a fenti haszonélvezeti jog fenntartásával 15 kor. becsértékben, 4. Az egeresi 172 sztjkvben A † 1 rend. 421 422 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőket B 10 11 sorsz. szerint megillető 4/24 rész jutalékra a fenti haszonélvezeti jog fenntartásával 5 korona becsértékben, 5. Az egeresi 207 sztjkvben A † 1 rend. 256/1 hrsz. ingatlan földhaszonélvezeti és épület tulajdonjogból végrehajtást szenvedőket megillető B 12 13 sorsz. szerinti 4/12 rész jutalékra a fenti haszonélvezeti jog fenntartásával 33 kor. becsértékben, 6. az egeresi 254 sztjkvben A † 4 rend. 347 hrszu ingatlanból végrehajtást szenvedőket B 9 10 sorsz. szerint megillető 4/12 rész jutalékra a fenti haszonélvezeti jog fentartásával 55 kor. becsértékben, 7. ugyanezen tjkvben A † 5 r. 356 357 hrsz. ingatlanból ugyanezeknek 4/12 rész jutalékára ugyanezen jog fenntartásával 445 korona becsértékben, 8. ugyanezen tjkvben A † 9 r. 344/2 hrsz. ingatlanból ugyanezeket illető 4/12 rész jutalékra ugyanezen jog fenntartásával 27 korona becsértékben, 9. Az egeresi 255 sztjkvben A † 1 r. 1667—1672 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedőket megillető B 6 7 sorsz. alatti 4/12 rész jutalékra a fenti haszonélvezeti jog fenntartásával 159 kor. becsértékben mint ezennel megállapitott kikiáltási árban és hogy a fenebb megjelölt birtokjutalékok az 1904. évi május hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Egeres község elöljáróságí irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróí letétbe történt elöleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék tkvi hatósága.
Kolozsvárt, 1904 évi február hó 17-én.

Dr. Hofbauer,
kir. törv. albiró.

Sz. 398—1904 vhtó. 1—1 418

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a Kolozsvári kir. törvényszéknek 1904 évi 2232 számu végzése következtében Gajzágó Manó ügyvéd által képviselt Klein Regina javára Rosenfeld Pinkász és társai ellen 400 kor. — f. s jár. erejéig 1904. évi márcz. hó 2-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 1276 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. üzleti felszerelés, berendezés és egyébb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvárvárosi kir. jbiróság 1904. év VII. 328/2 számu végzése folytán 400 kor. — f. tőkekövetelés, ennek 1904. évi január hó 28 napjától járó 6 százalék kamatai, egyharmadszázalék váltódij és eddig összesen 91 kor. 52 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt, Széchenyi-téren, Baumzveig háznál leendő eszközlésére 1904. május hó 13-ik napjának d. u. fél 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904 évi április hó 28. napján.

K. Csoma Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Könyvelői vagy levelezői állást

keres azonnali belépésre, esetleg későbbre, megfelelő szakképzettséggel biró egyén, ki nagyobb kereskedő háznál e minőségben huzamosabb ideig alkalmazva volt. **Magyar és német nyelvet tökéletesen birja.** — Megkereséseket „Könyvelő“ czimen a kiadóhivatalba kér. 419 1—3

Külön ajánlat.

Az uj modern **Cactus Dahliákból,** a melyek mindenütt feltünést keltenek, ajánlom a legszebb I. rangu diszfajokból 10 gumó 10 elitefajban 5 kor., 25 gumó 25 elite fajban 10 kor. Csomagolás és bérmentesitéssel.

Teljes tisztelettel

Mühle KERTÉSZETI TELEPE Temesvártt.

2—10 405

Dr. Szombathelyi Gábor

belügyminiszterileg engedélyezett

vizgyógyintézete

Kolozsvár, (Diána-fürdő.)

412 2—3

A legmodernebb balneotechnikai eszközeivel felszerelve, **egész éven át nyitva.** Alkalmazásban levő gyógyeszközök. **A tudományos vizgyógymód összes eljárásai,** egybekötve **izzaszto kamrával, a villanyos gyógymód minden nemével.** (Franklinisatio, faradisatio, galvanisatio, 2 rekeszü villanyos kád) **elektro-termo és vibratios massagessel, Frenkel-Goldcheider-fele tabes kezeléssel** mesterséges **szénsavas** és egyébb gyógyfürdőkkel.

Mindezek javalva vannak **Idegbántalmaknál, ideggyengeségnél** (Neurasthaenia) **idegzsábáknál, ideges étvágytalanságnál, fejfájásnál, szédülésnél, vérkeringési** és **emésztési zavaroknál, gyomor és belek renyheségénél, elhizás, köszvény, csuznál, női bántalmaknál, vérszegénységnél** és mindenütt ott, hol erősbödés és üdülés vétetik czélba.

Intézetem a kolozsvári gyönyörü **Sétatér elején** és a Fellegvárra vezető serpentines **„Erzsébet“ sétaut és hid** mellett fekszik és ezért soványitó-, terep-, ivó-, szöllő- és savó-curára kiválóan alkalmas.

A kezelés **személyes vezetésem és ellenőrzésem** alatt folyik és **szigorunan individualisáló.**

Felvilágositás és prospektus bérmentesen.

ÁRAK MÉRSÉKELTEK!

Agrár Takarékpénztár részvt.

Maros-Vásárhelyt.

(Teljesen befizetett részvénytőke: **egymillió korona.**)
Fiókintézetek **Nyárád-Szeredában** és **Maros-Ludason.**

Jelzálogkölcsönöket nyujt 300 koronától kezdődőleg félévi tőketörlesztést és kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében **földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő házakra a becsérték feléig;**

10-től 65 évig terjedő időre $4^1/_2$% **alapkamattal.** Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltatnak. Minden kölcsön **a leggyorsabban: rendesen két hét alatt készpénzben folyósittatik.**

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő **belföldi váltókat** és utalványokat a legolcsóbb kamatláb mellett.

Elfogad betéteket könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat **felmondás nélkül fizeti vissza.**

Előlegeket ad **értékpapirokra és betárolt terményekre is.**

Folyószámlai hitelt nyujt betáblázásra és más elfogadható biztositékra.

Vásárol és elad értékpapirokat, — külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat; teljesit tőzsdei megbizásokat és átutalásokat; kiállit utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Az intézet képviseli továbbá a legrégibb és legnagyobb biztositó intézetet a Trieszti általános biztositó Társaságot (Assecurazioni Generali) és eszközöl tüz-, üveg- és jégkár, betörés elleni továbbá élet és baleset biztositásokat a legolcsóbb dij mellett. 407 3—x

333 7—50

Eladó telkek!

a vasuti gyalogjárón tul, baloldalt, utcasorban, egészen a Nádasfürdőig, ezen bekeritett telek felosztva

házhelyeknek 400 ²/m vagy nagyobb területekben jutányos árakért eladók.

ÉRTEKEZNI LEHET:

B. Bak Lajosnál

Malom-utca 28 szám alatt.

Angol és franczia illatszerek. Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek. Fertőtlenitő anyagok, padlómázak. Gazdasági czikkek, állatgyógyszerek.

Kötszerek gyárak és cséplőgépekhez.

Naftalin, rovarpor, féregirtók. Sebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

BURGER FRIGYES

gyógyáru üzlete, Kolozsvár, Főtér 9.

3 98—100

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

52 69—300

MATUTSEK JÓZSEF

143 18 **férfi-, női- és gyermek-czipész üzlete**
Kolozsvár, Főtéri Státus-palota 3 sz.

Ajánlja dúsan ellátott általán legjobbnak elismert

Czipő-raktárát a helyi és vidéki t. közönségnek. Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból a divat szerint lehetőleg gyorsan teljesittetnek.

Magyar királyi államvasutak szállitó hivatala.

Kereskedelmi és iparkamara tudósitó irodája.

M. kir. fővámhivatal vámügynöksége.

Magy. kiviteli és csomag száll. r.-t. képviselősége.

C H. Hirsch express forgalmi, képviselősége.

Gyüjtő kocsi forgalom Budapestről és Bécsből:

Nemzetközi butorkocsi forgalom részes tagja.

7 77—x

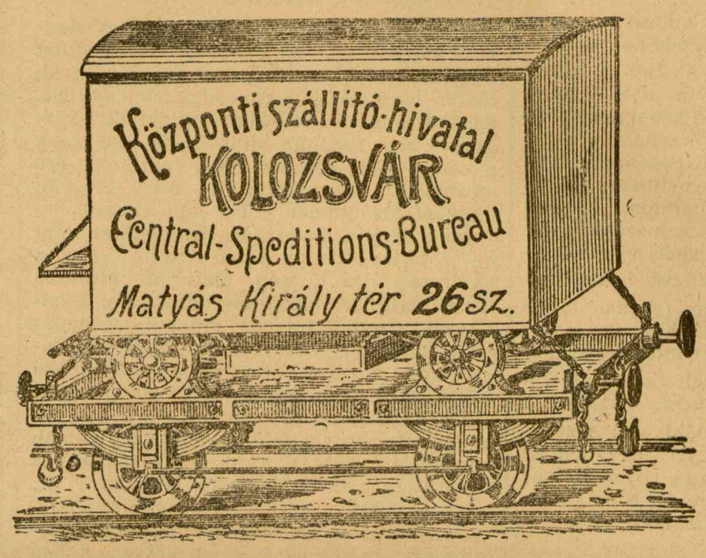

Költöztetés butorszállitó kocsikkal és ruganyos társzekerekkel.

Zongora és kassza szállitás és felállitás. Terjedelmes, tömeg és épitő anyagok fuvarozása.

Butor csomagolás és beraktározás.

Bizományi és előlegezési üzlet.

Hitel tudósitás. Erdőtermékek adás vevesnek közvetitése.

Költöztetéseket a legjutányosabb árban felelősség mellett vállalunk el.

GANZ ÉS TSA

vasöntő és gépgyár részv.-társulat

Leobersdorf. **BUDAPEST.** Ratibor.

Városi iroda: 160 33—x

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2.

Elektromos világitási és erőátviteli berendezések.

Elektromos nagy vasutak, városi, bánya s iparvasutak.

Áramszámlálók, ivlámpák, mérőkészülékek. — Vas-, aczél- és ércz-öntvények.

Kéregöntésü vasuti kerekek és keresztezések.

Hengerszékek és malomberendezések.

Aprító gépek, turbinák, papir és czelluloze gyártására szolgáló gépek.

Vasuti kocsik és vasuti alkatrészek, forgó korongok, tolópadok és kitérők. Daruk.

Transzmissziók.

Gőz-, petroleum- és elektromos forgó ekék. (Mechwart szabad.) Petroleum és benzinmotorok és locomobilok (Bánki szabad.) Bánki benzinmotorokat raktáron tartunk Dénes és Sugár czégnél VI., Podmaniczky-u. 2. M. sz. 151.

KOLOZSVARI

Takarékpénztár és Hitelbank

RESZVENYTARSASAG.

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 232.961 korona 75 fillér.
Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.613·20

Irodák: 512 46—*

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlákra és azokat **felmondás** nélkül fizeti vissza.

Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges, vagy **törlesztéses** kölcsönöket nyujt

ház és földbirtokra,

10-től és 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett s azokat **készpénzben fizeti ki.**

Régibb és magasabb kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál,** s mindennemü ilyen ügyletet a leggyorsabban **bonyolit le.**

Leszámitól magán-, vagy üzleti **váltókat** a legmérsékeltebb kamatláb alkalmazása mellett.

Vásárol és elad, valamint előlegeket nyujt **zálogkölcsön,** vagy **folyószámla** alakjában **értékpapirokra** és ilyenek vételét, vagy eladását legelőnyösebben **közvetiti.**

Bevált értékpapir-szelvényeket és **sorsolt értékeket.**

Pénzelőlegeket nyujt a Máv. kolozsvári állomásának közvetlen szomszédságában fekvő s szakszerüen kezelt **közraktáraiba** betárolt **gazdasági terményekre,** igen előnyös feltételek mellett.

Kölcsön-zsákokat nagy mennyiségben és mérsékelt használati dij mellett bocsát a gazda-közönség rendelkezésére.

Kézi zálogosztályában (Király-utca 3. sz. a.) pénzelőlegeket ad **arany- és ezüsttárgyakra,** valamint bárminemü **ingóságokra** a törvény által megszabott kamat mellett

Zsirai Mór

Mátyás király-tér 26. szám.

hatóságilag engedélyezett végeladása.

1212 53—x

Mig a készlet tart üzletemet feloszlatom. Raktáromon levő elismert legjobb minőségü áruk, **kész női** és **férfi fehérnemüeket, Rumburgi, Irlandi, Creás** és **gyapott vásznakat, fehér és szines asztalnemüeket, damast** és **frotir törülközőket,** valódi szintartó **Zephirek** és **Cretonokat.**

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat, női és férfi batiszt zsebkendőket, — minden árban — kiárusitom.

Még csak rövid ideig tart, tehát kérem a n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni.

Kertkedvelők figyelmébe!

Ajánlom a beállott tavaszi idényre kitünő, szép, kipróbált, jó faju és és dusan virágzó, **magastörzsü rózsáimat** az alanti olcsó árban.

Választásom szerinti fajok és magasságban

6 darab	4 kor.	80 fill.		25 darab		18 korona	
10 „	7 „	40 „		50 „		34 „	
12 „	9 „	60 „		100 „		60 „	

Megrendelések a leglelkiismeretesebben eszközöltetnek, csomagolásért csak saját kiadásomat számitom. Szolgálatkészséggel:

Schultz Rezső — **műkertész** — **KOLOZSVÁRT.**

Névjegyzéket s kezelési utasitást kivánatra bérmentve.

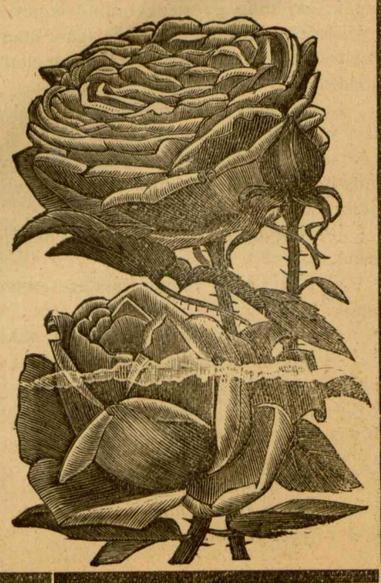

333 19—20

Nyomatott az „Ellenzék“ könyvnyomdájában Kolozsvárt.